

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Інституту соціальної та
політичної психології
від «26» грудня 2023 року, протокол
№ 15/23 (в редакції рішення вченої
ради Інституту від 16 жовтня 2025 р.,
протокол № 10/25)

Директор

Микола СЛЮСАРЕВСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ
ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ (ОСВІТНІХ ПОСЛУГ)**

Київ – 2025

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Мета, завдання та основні засади дистанційного навчання
3. Управління дистанційним навчанням
4. Порядок організації освітнього процесу
5. Забезпечення дистанційного навчання
6. Обов'язки учасників освітнього процесу
7. Організаційні засади та забезпечення якості дистанційного навчання
8. Порядок організації практичної підготовки здобувачів
9. Прикінцеві положення

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу за дистанційною формою здобуття освіти (освітніх послуг) (далі — Положення) Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (далі — Інститут) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положення про організацію освітнього процесу в Інституті соціальної та політичної психології та Статуту Інституту з метою унормування дій учасників освітнього процесу щодо застосування дистанційного навчання як окремої форми здобуття освіти та використання технологій дистанційного навчання в Інституті.

1.2. Положення визначає основні засади, мету, завдання, порядок організації та забезпечення дистанційного навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та освітніх послуг з підвищення кваліфікації фахівців (далі – здобувачів) Інституту.

1.3. Дистанційне навчання (ДН) — це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

1.4. ДН здобувачів може застосовуватись як дистанційна форма здобуття освіти та/або технології дистанційного навчання при провадженні освітнього процесу за очною (денною/вечірньою) та заочною формою, зокрема під час надзвичайних обставин (карантин, воєнний стан, екологічні та техногенні катастрофи тощо) за рішенням вченої ради Інституту.

1.5. Вимоги до рівня освіти, змісту, обсягу, терміну навчання та результатів навчання аспірантів за ДН не можуть бути нижчими, ніж встановлені освітньо-науковою програмою Інституту та державними стандартами.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Метою ДН є забезпечення здобуття якісної вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальностями Інституту та підвищення кваліфікації, надання здобувачам гнучких можливостей для навчання, наукової роботи та складання заходів підсумкового контролю незалежно від місця їхнього перебування.

2.2. Основні завдання ДН:

- забезпечення виконання освітньо-наукової програми (далі – ОНП), програми підвищення кваліфікації (далі – ППК) та індивідуального плану здобувача;
- надання здобувачам можливості навчатися у зручний для них час і темпі (в межах визначених термінів);
- використання сучасних ІКТ для доступу до навчальних матеріалів, ресурсів бібліотеки та наукової бази Інституту;
- підтримка ефективної комунікації та взаємодії між здобувачами, науковими керівниками й викладачами.

2.3. Основні засади ДН:

- доступність: забезпечення рівних можливостей для всіх здобувачів;
- гнучкість: можливість адаптувати графік і темп навчання до індивідуальних потреб;
- індивідуалізація: можливість організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних запитів і потреб, індивідуальної освітньої траєкторії;
- технологічність: використання сучасних цифрових освітніх платформ та ІКТ;
- якість: відповідність вимогам ОНП, ППК і стандартам вищої, післядипломної освіти.

3. УПРАВЛІННЯ ДИСТАНЦІЙНИМ НАВЧАННЯМ

3.1. Загальне керівництво та контроль за організацією й якістю ДН здійснює директор Інституту та за його дорученням заступник директора з науково-методичної роботи.

3.2. Стратегічні рішення щодо впровадження та розвитку ДН приймає вчена рада Інституту за поданням гаранта ОНП.

3.3. Розроблення та моніторинг виконання ОНП на основі дистанційних технологій здійснюється проектною групою Інституту на чолі з гарантом ОНП.

3.4. Безпосередня організація освітнього процесу за ОНП за основі ДН / технологій ДН покладається на відділ аспірантури та докторантури, а за ППК – на відділ науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень та освітньої діяльності.

3.5. Наукові керівники аспірантів:

- забезпечують наукове керівництво та консультації в дистанційному режимі;
- здійснюють контроль за виконанням здобувачами індивідуальних планів, зокрема у частині наукової роботи.

3.5. Наукові працівники (викладачі) Інституту забезпечують розробку, оновлення та якість електронних навчальних курсів за ОНП та/або ППК, проведення лекційних, семінарських, практичних занять і контрольних заходів з використанням технологій ДН відповідно до вимог законодавства та нормативних документів Інституту щодо освітньої діяльності.

3.6. Технічний супровід та інформаційне забезпечення ДН здійснює відділ науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень та освітньої діяльності Інституту.

4. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Освітній процес за ДН здійснюється відповідно ОНП, ППК навчального плану та індивідуального плану здобувача.

4.2. Основною формою організації освітнього процесу за ДН є дистанційний курс, розміщений на цифровій платформі Інституту (Moodle, Google Classroom чи іншій системі управління навчанням відповідно до рішення вченої ради Інституту та наказу директора Інституту).

4.3. Навчальні заняття можуть проводитися в синхронному (взаємодія в режимі реального часу) та асинхронному (взаємодія із затримкою в часі) режимах.

4.4. Контрольні заходи всіх видів згідно ОНП, ППК та навчального плану проводяться з використанням технологій ДН.

Для забезпечення академічної доброчесності та ідентифікації особи здобувача можуть застосовуватися верифікаційні технології (відеоспостереження, прокторинг, ідентифікація через електронний підпис тощо).

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1. Інформаційно-технічне забезпечення:

Інститут забезпечує функціонування системи управління навчанням (LMS) – освітньої платформи, що забезпечує доступ до навчальних матеріалів та взаємодію учасників освітнього процесу.

5.2. Навчально-методичне забезпечення:

Кожна навчальна дисципліна має супроводжуватися електронним навчальним курсом, що містить навчальні матеріали (тексти лекцій, презентації, відео, тести, завдання), методичні рекомендації та критерії оцінювання.

Навчальні матеріали мають відповідати вимогам законодавства про авторське право.

5.3. Кадрове забезпечення:

Викладачі та наукові керівники, які працюють із здобувачами дистанційно, повинні володіти відповідними компетентностями щодо використання ІКТ і методик ДН.

Інститут забезпечує підвищення кваліфікації наукових працівників (викладачів) з питань організації ДН.

6. ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Здобувач:

- зобов'язаний дотримуватися вимог ОНП або ППК, індивідуального плану;
- мати надійний доступ до Інтернету та необхідне технічне обладнання;
- самостійно планувати свою освітню діяльність;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні всіх видів завдань і контрольних заходів.

6.2. Викладач / Науковий керівник:

- розробляє та/або адаптує навчально-методичні матеріали для ДН;
- забезпечує консультаційний супровід і комунікацію із здобувачами;
- забезпечує реєстрацію аспірантів на цифровій освітній платформі та доступ до курсів;
- здійснює об'єктивне оцінювання результатів навчання.

6.3. Відділ науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень та освітньої діяльності/ Відділ аспірантури та докторантури:

- здійснює інформаційний супровід згідно графіка освітнього процесу за ДН відповідно до ОНП / ППК;
- розробляє розклади навчальних аудиторних занять за ДН відповідно до навчального плану ОНП / ППК;
- веде облік результатів семестрових заліково-екзаменаційних / підсумкових заходів.

7. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ІНСТИТУТІ

7.1. Організаційні засади:

- обсяг навчального навантаження здобувачів (кредити ЄКТС) відповідає ОНП, ППК;
- проведення підсумкової атестації за ОНП (захист дисертації) відбувається у встановленому законодавством порядку;
- документування освітнього процесу (відомості, протоколи тощо) ведеться в електронній та/або паперовій формі згідно з вимогами діловодства Інституту.

7.2. Забезпечення якості ДН

Якість ДН забезпечується шляхом:

- оновлення електронних навчальних курсів і методичного забезпечення відповідно до вимог законодавства та внутрішніх нормативних актів Інституту;
- отримання на регулярній основі зворотного зв'язку від здобувачів та викладачів щодо якості ДН та технічного забезпечення;
- моніторингу активності здобувачів і результативності навчання на платформі LMS;
- аналізу результатів контрольних заходів і внесення коректив до освітнього процесу у встановленому порядку.

8. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ

8.1. Практична підготовка за ДН організовується на базі Інституту або інших установ/закладів освіти, з якими Інститут має відповідні угоди.

8.2. Форми організації практики в умовах ДН можуть включати:

- дистанційне проведення навчальних занять відповідно до робочої програми асистентської педагогічної практики з використанням відеоконференцзв'язку;
- розробка електронних навчально-методичних матеріалів і дистанційних курсів;

- участь у науково-практичних заходах (конференціях, семінарах) в онлайн-форматі;
- дистанційне консультування здобувачів освіти (за потреби).

8.3. Оцінювання результатів практики здійснюється на підставі наданого звіту, матеріалів (записів занять, розробок, презентаційних матеріалів тощо) і відгуку керівника практики з використанням технологій ДН.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.

9.1. Це Положення набуває чинності з моменту його затвердження вченою радою Інституту.

9.2. Зміни до Положення вносяться у встановленому в Інституті порядку та затверджуються вченою радою Інституту.